

Comentariul poeziei Atat de frageda scrisa de Mihai Eminescu - a doua parte

Imaginea de "icoana a pururi verginei Marii", incoronata ca o princiara Venera, se misca intr-o lume totusi reala: "Unde te duci? Cand o sa vii?", intreaba trist cel parasit. Proiectia mitica inalta si aici sensul idilei care ar fi fost, altfel, o suava dedicatie tanguioasa. Ipostaza celui "atarnat" de faptura cu ochii plini de lacrimi e a visatorului pasiv, ramas in expectativa admirativa si suferind pentru departarea iubitei.

Critica nu a comentat niciodata aspectul de poem inalt al acestei romante, in sensul incompatibilitatii nerezolvabile din Luceafarul. Nu a sesizat ca cele doua jumatatii ale cuplului stau in ipostaze complementare. Antiteza roman-tica, lumina (visului) si noaptea (farmecului) creeaza perechi de sensuri: ea, diafana si eterata, purtand semnele luminii intr-un trup real ce intuneca pe indragostit "cu-a farmecului noapte" (asadar, zamislire de lumina si intuneric in acelasi timp), devine deodata, atinsa de gand ("cugetare"), straina; el, visand-o, iubind-o, intunecat de zambetul, de farmecul ei (desi ea are chip angelic!), ramane insingurat si refuzat de iubire, asemenea Luceafarului vesnic trist, iluminat de icoana feminitatii.

Familiara chiar si celor mai modesti cititori de poezie eminesciana, Atat de frageda... a devenit, in timp, o poezie neinteleasa - un model de poeti-citate delicat-senzuala. Ajuta la aceasta expresia ei atat de simplificata si melodicitatea romantica accentuata a tonului. Dar poezia e departe de a fi doar o romanta.

Comparatia, epitetul (destul de "tocit", de altfel), hiperbola, inversiunea, formele populare ale unor termeni sau categorii gramaticale, ingambamentul, metafora dezvoltata, rimele rare (ca in strofa ultima) sunt, in inventar, cateva procedee ale acestei creatii poetice.

Romanta, specie altadata diversificata (romanta cavaleriasca, pastorala si sentimentala), a devenit cu timpul exclusiv lirica si elegiaca, similara lied-ului sau song-ului. Au agreat-o, mai tarziu, simbolistii, speculand aceeasi melodicitate care a predispus-o transpunerii pe note.